

Codul penal

Codul de procedură penală

Legea de aplicare ♦ Reglementări anterioare
♦ Legislație conexă ♦ Decizii ale Curții Constituționale
♦ Recursuri în interesul legii ♦ Hotărâri prealabile ♦ Index

Ediția a 7-a actualizată la 13 februarie 2018,
îngrijită și adnotată de:

Avocat dr. **Petruț Ciobanu**
Avocat **Dragoș Bogdan**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ROMÂNIA [Legislație] eni și cărți

Codul penal ; Codul de procedură penală : legea de aplicare, reglementări anterioare, legislație conexă, decizii ale Curții Constituționale, recursuri în interesul legii, hotărâri prealabile, index. - Ed. a 7-a / îngrij. de avocat dr. Petruț Ciobanu, avocat Dragoș Bogdan. - București : Rosetti International, 2018

Index

ISBN 978-606-8794-65-5

I. Ciobanu, Petruț (ed.)

II. Bogdan, Dragoș (ed.)

34

Copyright © 2018 Editura ROSETTI International

CODUL PENAL ♦ CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuție aparțin în exclusivitate Editurii ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu

Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL

București, Str. Ion Brezoianu nr. 9, ap. 6, sector 5

cod poștal: 050022

tel.: +04 021 314 77 81; 0726 178 175; 0724 305 413

e-mail: distributie@editurarosetti.ro

www.editurarosetti.ro

SUMAR

CODUL PENAL

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal.....	10
Index.....	219
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a	
Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (extras).....	230

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	249
Index.....	613
Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a	
Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și	
pentru modificarea și completarea unor acte normative	
care cuprind dispoziții procesual penale (extras)	633

Abrevieri

CDFUE	Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene
CEDO	Convenția Europeană a Drepturilor Omului/ Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CP 1969	Codul penal din 1969
CPP 1968	Codul de procedură penală din 1968
D.	Decretul
H.G.	Hotărârea Guvernului
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
L.	Legea
M. Of.	Monitorul Oficial, Partea I
C. civ.	Codul civil (Legea nr. 287/2009)
CP	Codul penal (Legea nr. 286/2009)
CPC	Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010)
CPP	Codul de procedură penală (Legea nr. 135/2010)
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
Regl. ant.	Reglementarea anterioară
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

Codul penal

În vigoare de la 1 februarie 2014

Tabla de materii

Art.

PARTEA GENERALĂ	1-187
Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	1-14
Capitolul I. Principii generale.....	1-2
Capitolul II. Aplicarea legii penale.....	3-14
Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp.....	3-7
Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu.....	8-14
Titlul II. Infracriune	15-52
Capitolul I. Dispoziții generale.....	15-17
Capitolul II. Cauzele justificative.....	18-22
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate.....	23-31
Capitolul IV. Tentativa.....	32-34
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni.....	35-45
Capitolul VI. Autorul și participanții.....	46-52
Titlul III. Pedepsele	53-106
Capitolul I. Categoriile pedepselor.....	53-55
Capitolul II. Pedepsele principale.....	56-64
Secțiunea 1. Detențiunea pe viață.....	56-59
Secțiunea a 2-a. Închisoarea.....	60
Secțiunea a 3-a. Amenda.....	61-64
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare.....	65-70
Secțiunea 1. Pedepsa accesorie.....	65
Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare.....	66-70
Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor.....	71-73
Capitolul V. Individualizarea pedepselor.....	74-106
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	74
Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante.....	75-79
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei.....	80-82
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei.....	83-90

Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.....	91-98
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată.....	99-106
Titlul IV. Măsurile de siguranță	107-112¹
Capitolul I. Dispoziții generale.....	107-108
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță.....	109-112¹
Titlul V. Minoritatea	113-134
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului.....	113-116
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate.....	117-123
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate.....	124-127
Capitolul IV. Dispoziții comune.....	128-134
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice	135-151
Capitolul I. Dispoziții generale.....	135-137
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice.....	138-145
Capitolul III. Dispoziții comune.....	146-151
Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală	152-159
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	160-164
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării	165-171
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală	172-187
PARTEA SPECIALĂ	188-446
Titlul I. Infracțiuni contra persoanei	188-227
Capitolul I. Infracțiuni contra vieții.....	188-192
Capitolul II. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății.....	193-198

Capitolul III. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie.....	199-200
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului	201-202
Capitolul V. Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie	203-204
Capitolul VI. Infracțiuni contra libertății persoanei.....	205-208
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile	209-217
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale	218-223
Capitolul IX. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private	224-227
Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului	228-256¹
Capitolul I. Furtul.....	228-232
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria	233-237
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	238-248
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice.....	249-252
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie	253-256
Capitolul VI. Infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave.....	256 ¹
Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat	257-265
Capitolul I. Infracțiuni contra autorității.....	257-261
Capitolul II. Infracțiuni privind frontiera de stat.....	262-265
Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției	266-288
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu	289-309
Capitolul I. Infracțiuni de corupție	289-294
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu	295-309
Titlul VI. Infracțiuni de fals	310-328
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori.....	310-316

Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare	317-319
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri.....	320-328
Titlul VII. Infracțiuni contra siguranței publice	329-366
Capitolul I. Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	329-333
Capitolul II. Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice	334-341
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive.....	342-347
Capitolul IV. Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege.....	348-351
Capitolul V. Infracțiuni contra sănătății publice	352-359
Capitolul VI. Infracțiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice.....	360-366
Titlul VIII. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	367-384
Capitolul I. Infracțiuni contra ordinii și liniștii publice	367-375
Capitolul II. Infracțiuni contra familiei	376-380
Capitolul III. Infracțiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate	381-384
Titlul IX. Infracțiuni electorale	385-393
Titlul X. Infracțiuni contra securității naționale	394-412
Titlul XI. Infracțiuni contra capacității de luptă a forțelor armate	413-437
Capitolul I. Infracțiuni săvârșite de militari	413-431
Capitolul II. Infracțiuni săvârșite de militari sau de civili.....	432-437
Titlul XII. Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război	438-445
Capitolul I. Infracțiuni de genocid și contra umanității.....	438-439
Capitolul II. Infracțiuni de război	440-445
Titlul XIII. Dispoziții finale	446

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal^[1]

(Publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24 iulie 2009)

^[1] Legea nr. 286/2009 privind Codul penal a fost modificată prin:

- **L. nr. 27/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 180 din 20 martie 2012);
- **L. nr. 63/2012** pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012);
- **L. nr. 187/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014** publicată în M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014. (A se vedea decizia în extras la art. 5);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 508/2014** publicată în M. Of. nr. nr. 843 din 19 noiembrie 2014. (A se vedea decizia în extras la art. 159);
- **L. nr. 159/2014** pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 732/2014** publicată în M. Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015. (A se vedea decizia în extras la art. 336 alin. (1));
- **Decizia Curții Constituționale nr. 11/2015** publicată în M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015. (A se vedea decizia în extras la art. 112¹ alin. (2) lit. a));
- **O.U.G. nr. 18/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judecătorească (M. Of. nr. 289 din 22 martie 2016);

– **Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016** publicată în M. Of. nr. 517 din 8 iulie 2016. (A se vedea decizia în extras la art. 297 alin. (1));

- **L. nr. 151/2016** privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 545 din 20 iulie 2016);
- **O.U.G. nr. 13/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 92 din 1 februarie 2017);

Notă. Înainte de intrarea în vigoare a dispozițiilor O.U.G. nr. 13/2017 (10 februarie 2017) aceasta a fost abrogată de O.U.G. nr. 14/2017 (M. Of. nr. 101 din 5 februarie 2017).

- **O.U.G. nr. 14/2017** privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 101 din 5 februarie 2017);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 224/2017**, publicată în M. Of. nr. 427 din 9 iunie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 335);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 368/2017**, publicată în M. Of. nr. 566 din 17 iulie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 35);
- **L. nr. 193/2017** pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 598 din 25 iulie 2017);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 518/2017**, publicată în M. Of. nr. 765 din 20 septembrie 2017. (A se vedea decizia în extras la art. 289);

PARTEA GENERALĂ

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I Principii generale

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 2, art. 11]

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 2, art. 11]

Legislație conexă: Constituția României – art. 23 alin. (12);

Capitolul II Aplicarea legii penale

Secțiunea I

Aplicarea legii penale în timp

Art. 3. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 10]

Legislație conexă: Constituția României – art. 15 alin. (2), art. 78.

Hotărâre prealabilă. ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. A se vedea decizia nr. 7/2016 redată la art. 5.

Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi. [Regl. ant.: CP 1969 – art. 12]

Legea de aplicare nr. 187/2012:

Art. 3. (1) Dispozițiile art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii.

(2) Dispozițiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire.

Art. 8. Dispozițiile art. 4 se aplică în mod corespunzător și pedepselor aplicate prin hotărâri care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II.

Hotărâre prealabilă. ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. 1. Prin decizia nr. 12/2014, M. Of. nr. 507 din 8 iulie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov - Secția penală și pentru cauze cu minori și a stabilit că:

Faptele prevăzute de art. 323 din Codul penal anterior și art. 8 din Legea nr. 39/2003, în reglementarea anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, se regăsesc în incriminarea din art. 367 din Codul penal, nefiind dez-

2. Prin decizia nr. 4/2015, M. Of. nr. 244 din 9 aprilie 2015, ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea formulată de Tribunalul București - Secția I penală privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept respectiv:

„Dacă infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și 4 din Codul penal din 1969 își găsește corespondentul în infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (2) și (3) din actualul Cod penal sau dacă, dimpotrivă, este dezincriminată?”

Stabilește că infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 184 alin. 2 teza I (fapta a avut vreuna din urmările prevăzute de art. 182 alin. 1) și alin. 4 din Codul penal din 1969 în ipoteza în care fapta a produs o vătămare ce a necesitat între 11 și 90 de zile îngrijiri medicale și nu îndeplinește una dintre condițiile impuse de alin. (1) al art. 196 din Codul penal este dezincriminată începând cu data de 1 februarie 2014.

3. Prin decizia nr. 6/2015, M. Of. nr. 257 din 17 aprilie 2015, ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a admis sesizarea prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept, și a stabilit că:

În interpretarea dispozițiilor art. 4 Cod penal, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul nr. 3283 din 23.08.2012 al Ministerului Mediului și Pădurilor: